

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היבטים מעשיים בעבודת הפרקליט האזרחי - 62359

תאריך עדכון אחרון 04-09-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: משפטים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): לימור פלד
נחמה ברוק

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: limorp@justice.gov.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:
עו"ד לימור פלד,
עו"ד נחמה ברוק-שקי

תאור כללי של הקורס:

סדנא מעשית שתועבר על ידי פרקליטים מובילים מהמחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה ומפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי), אשר מייצגות את המדינה בערכאות השונות, לרבות בבית המשפט העליון, במגוון רחב של תחומים.

הסדנא תאפשר הזדמנות ייחודית להיחשף לעולמו של הפרקליט בניהול תיק אזרחי, כאשר הוא נדרש לשקול שיקולים ציבוריים, שלטוניים, עקרונות של שלטון החוק והגנה על זכויות יסוד ולשמור על משאבי הציבור; להביא לידי ביטוי עמדות של משרד ממשלה ורגולטורים שונים, שלעיתים מדגישים אינטרסים מנוגדים; ולשמש שומר סף. כמו כן נכיר את אומנות הליטיגציה הנדרשת מהפרקליט, הן בעל פה והן בכתב.

הנושאים בהם עוסקת הפרקליטות האזרחית ואליהם יחשפו הסטודנטים הינם מגוונים ומרתקים. נכיר תיקים חוזיים ונזיקיים משמעותיים, תיקי מקרקעין המדגישים את היות המקרקעין משאב ציבורי, תיקים שעוסקים ברגולציה שלטונית ומשפיעים על הציבור כולו, תובענות ייצוגיות, התייצבויות של היועץ המשפטי לממשלה בתיקים בעלי חשיבות ציבורית ועוד.

במסגרת הסדנא יחשפו הסטודנטים לעבודת הפרקליטות וייחודה ויתנסו בעצמם בשלבים השונים של טיפול בתיק; יכירו כלים לטיעון בעל פה; יתנסו בסימולציות המדמות שלבים שונים בניהול תיק שהמדינה צד לו, דוגמת גיבוש העמדה וזיהוי האינטרסים והרגולטורים הרלבנטיים, כתיבת כתבי בי – דין שונים, בחינת ראיות, הכנת חקירה נגדית; סימולציה במשא ומתן; כן ידונו בשאלות מעשיות העולות מניהול התיקים.

מטרת הסדנא תהיה לחשוף את הסטודנטים לתפקיד המיוחד שעל הפרקליטות למלא, בהיותה מייצגת את המדינה ואת האינטרס הציבורי ובהיותה שומר סף; להקנות וליישם בפועל ידע משפטי – הן בתחום המשפט המהותי הנוגע להלכות משפטיות ולהוראות דין ייחודיות הנוגעות למדינה, והן בתחום הפרקטי הנוגע לאופן ניהול תיק בערכאה הראשונה ובערכאת הערעור בבית המשפט העליון.

מטרות הקורס:

1. היכרות מעשית ותרגול נושאים שונים בעבודת הפרקליט האזרחי – גיבוש עמדת המדינה, הכנת מסמכים משפטיים, חקירת עדים, התמודדויות עם דילמות והתלבטויות מעשיות, הקניית יכולת טיעון בכתב ובעל פה.
2. היכרות עם סוגיות אזרחיות הייחודיות למדינה העולות בתיקים משפטיים.
3. היכרות עם עבודת המחלקה האזרחית המייצגת את המדינה בבית המשפט העליון בתיקים אזרחיים ועם עבודת פרקליטות המחוז האזרחית המופיעה בתיקי ערכאה ראשונה וערכאת ערעור.
4. שיפור מיומנויות של הכנת טיעון משפטי, ליטיגציה משפטית, ניהול משא ומתן וכיו"ב.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הקורס הסטודנטים יהיו מסוגלים לבחון טענות העולות מתיק משפטי, לשאול את השאלות הנדרשות לצורך גיבוש עמדת מדינה, לכתוב כתבי בי - דין ולהכין טיעון ממוקד - בכתב ועל פה - המציג עמדה משפטית.

במהלך השיעורים בסדנא יתנסו הסטודנטים במשימות המביאות לידי ביטוי שלבים שונים בניהול התיק. בנוסף, הסטודנטים יגישו הודעת ערעור, כמטלת אמצע, ולקראת סוף הקורס כל סטודנט ידרש להציג טיעון משפטי בקיים משפטי.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: חלקו הראשון של השיעור יעסוק בהקניית הידע המשפטי הדרוש ולאחר מכן יתקיים דיון וסימולציה מעשית בכתב או בעל פה.

במהלך הקורס ידרשו משתתפי הקורס להגיש תרגיל אחד בסיומו של הקורס ידרשו משתתפי הקורס להציג טיעון בסוגיות שילמדו כעבודה מסכמת

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

חלקו הראשון של השיעור יעסוק בהקניית הידע המשפטי הדרוש ולאחר מכן יתקיים דיון וסימולציה מעשית בכתב או בעל פה.

במהלך הקורס ידרשו משתתפי הקורס להגיש תרגיל אחד בסיומו של הקורס ידרשו משתתפי הקורס להציג טיעון בעל פה ובכתב בסוגיות שילמדו כעבודה מסכמת

חומר חובה לקריאה:

פקודת סדרי דין : התייצבות היועץ המשפטי לממשלה.
שיקולים בניהול מקרקעי הציבור, כמשאב לאומי
חקיקה:

1. חוק יסוד: מקרקעי ישראל.

2. חוק רשות מקרקעי ישראל, תש"ך-1960.

3. חוק נכסי המדינה, תשי"א-1951.

פסיקה:

1. בגץ 244/00 עמותת שיח חדש, למען השיח הדמוקרטי נ' שר התשתיות הלאומיות (פורסם בנבו, 29.8.02)

2. ע"א 4547/13 מינהל מקרקעי ישראל נ' מפעלי צאן ישראלים בע"מ (פורסם בנבו, 19.11.2013)

מאמרים:

3. דפנה ברק ארז "צדק חלוקתי במקרקעי ישראל: בעקבות בג"ץ הקרקעות החקלאיות (בעקבות בג"צ 244/00 עמותת שיח חדש, למען השיח הדמוקרטי נ' שר התשתיות הלאומיות)" המשפט י' 291 (תשס"ה).

4. דפנה ברק ארז "דונם פה ודונם שם: מינהל מקרקעי ישראל בצבת האינטרסים" עיוני משפט כא 613 (תשנ"ח).

המדינה כנתבעת בתביעות נזיקין

חקיקה:

5. פקודת הנזיקין [נוסח חדש].

6. חוק הנזיקין האזרחיים (אחריות המדינה), תשי"ב-1952.

7. תקנות הנזיקין האזרחיים (אחריות עובדי ציבור), התשס"ו-2006.

פסיקה:

8. ע"א 11152/04 פלוני נ' "מגדל" חברה לביטוח בע"מ, פ"ד סא (3) 310.

9. דנ"א 5698/11 מדינת ישראל נ' מוסטפה דיב מרעי דיראני (פורסם בנבו, 15.01.2015).

סמכויות פיקוח ותביעות "שלטוניות" - כללי

10. ע"א 915/91 מ"י (המפקח על הביטוח) נ' לוי, פ"ד מח (3) 45 (1994) - חריג שיקול הדעת.

היחס בין המשפט המינהלי לדיני הנזיקין

11. רע"א 2063/16 הרב יהודה גליק נ' משטרת ישראל (פורסם בנבו, 19.01.2017).

12. רע"א 6483/15 נתיבי ישראל החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ נגד רות קטן ואח'.

מאמרים:

13. דפנה ברק ארז "עוולות חוקתיות בעידן חוקי היסוד" משפט וממשלה ט 103 (תשס"ו).

14. יואב דותן, "האחריות הנזיקית של עובד הציבור המפעיל סמכויות של שיקול דעת", משפטים טו 245 (תשמ"ו).

15. חיה זנדברג, תביעות נזיקין נגד הרשות המבצעת - על תנועת המטוטלת", הפרקליט נב (תשע"ד) 591.

16. מיכל ברדנשטיין, "חבות ללא אשם, האומנם?", משפט מפתח 2 (2014) 121.

הבטחות שלטוניות והשתחררות מחוזים שלטוניים

חקיקה:

17. חוק נכסי המדינה, תשי"א-1951.

18. חוק יסוד: משק המדינה.

פסיקה:

19. ע"א 9073/07 מדינת ישראל - משרד הבינוי והשיכון נ' אפרופים שיכון וייזום (1991) בע"מ (פורסם בנבו, 03.05.2012).

20. ע"א 2553/01 ארגון מגדלי ירקות - אגודה חקלאית שיתופית בע"מ נ' מדינת ישראל, נט (5) 481 (2005).

21. בג"ץ 164/97 קונטרם בע"מ נ' משרד האוצר אגף המכס והמע"מ, נב (1) 289 (1998).

מאמרים:

22. דפנה ברק ארז "השתחררות מחוזה של רשות מנהלית - מקרה מבחן לדואליות הנורמטיבית" המשפט יא 111.

תובענות ייצוגיות ורגולציה שלטונית

חקיקה:

23. תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

24. חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006.

מאמרים:

25. קרן וינשל מרגל, אלון קלמנט "יישום חוק תובענות ייצוגיות בישראל – פרספקטיבה אמפירית" משפטים מה 709 (2016).

מעמד אישי

פסיקה:

26. ע"א 7918/15 פלונית נ' גל פרידמן (פורסם בנבו, 24.11.2015).

27. בע"מ 7141/15 פלונית נ' פלונית (פורסם בנבו, 22.12.2016).

חומר לקריאה נוספת:

1. ע"א 7161/09, 7008/09 ג'אבר עדנאן עבד אל רחים נ' מוסבאח עבד אל קאדר – משרד החינוך והרשות המקומית.

2. ע"א 1617/04 כים-ניר שירותי תעופה בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך.

3. ע"א 10078/03 שתיל נ' מקורות ואח' - אספקת מים באיכות לא מספקת.

4. ע"א 3049,3139,2906/01 מ"י נ' מנורה ואח' - אי מניעת הצפות מהקישון.

5. ע"א 8526/96 מ"י נ' מכון יונה - פיקוח על מכון רפואי.

6. ע"א 2055/99 פלוני והרב ניסים זאב נ' הרבנות הראשית לישראל - העדר פיקוח על מוהלים.

7. ע"א 470/87 אלטורי נ' מ"י (משרד הבריאות), פ"ד מז (4) 146- חיסונים.

משאבים וסבירות פעולתה של הרשות

8. ע"א 2061/90 מרצלי נ' משרד החינוך ואח', פ"ד מז (1) 802 (1993).

9. ע"א 559/77 למפרט נ' מ"י, פ"ד לג (3) 649 (1979).

10. ע"א 343/74 גרובנר נ' עירי חיפה ואח', פ"ד ל (1) 141 (1975).

אחריות ללא אשם / עילה חוקתית-מינהלית

11. ע"א 7703/10, 5212/11 ישועה וי.ש. עזרא בע"מ ואח', נ' מ"י-מנהלת סל"ע.

12. ע"א 6296/00 קבוץ מלכיה נ' מ"י, פ"ד נט (1) 16.

13. ע"א 1081/00 אבנעל נ' מ"י, פ"ד נט (5) 193.

14. ע"א 3464/05 פז נ' מ"י - מע"צ .

15. ע"א 936/13, 2118/12 פו-גרס מוצרי בשר אקספורט בעמ ואח' נ' מדינת ישראל.

16. ע"א 8279/12 עזבון אלדאייה ואח' נ' מ"י-משרד הבטחון.

היחס בין המשפט המינהלי לדיני הנזיקין

17. ע"א 1617/04 כים-ניר שירותי תעופה בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך (2008)

18. רע"א 4385/04 פרוך נ' ביה"ח מקאסד ואח' (2007).

19. ע"א 9313/08 רות אופנברג נגד הוועדה המקומית לתכנון ובניה, יפו ואח' (2011)

20. ע"א 9656/08 מדינת ישראל נגד ג'מאל עמיר קאזם חלף סעידי (2011) פרשת המסתננים

-
- העירקיים).
21. דנ"א 441/12 סעידי ואח' נ' מדינת ישראל (2012 - פרשת המסתננים העירקיים).
22. ע"א 4595/06 הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה נצרת עלית נ' יהונתן סבן ו-15 אח' (2011).

מרכיבי הציון הסופי :

מידע נוסף / הערות:
שיעורים 11 ו - 12 עשויים להתקיים במשרדי המחלקה האזרחית ופרקליטות המחוז